

„STRAŽA“

izhaja v ponedeljek, sredo in petek
popoldne.

Rokopisi se ne vračajo.

Z uredništvom se more govoriti
vsek dan od 11.—12. ure dopold.

Telefon št. 113.

Naročnina listu:

Celo leto 12 K
Pol leta 6 K
Četrt leta 3 K
Mesečno 1 K

Posamezne številke 10 v.

Zunaj Avstrije celo leto 17 K

Inserati ali oznanila

se računijo s 15 vin. od 6 redne
petitvrste; pri večkratnih ozna-
nilih velik popust.

STRAŽA

Neodvisen političen list za slovensko ljudstvo.

Št. 61

Maribor, dne 1. junija 1910.

Letnik II.

Stanko Vraz.

Iz naroda za narod.

Dne 30. junija poteče 100 let, kar je v prijaznem Cerovcu, sredi divnih Ljutomerskih goric zagledal luč sveta Jakob Fras, pozneje prosluli pesnik Stanko Vraz. Ime Stanka Vraza pomenja v naši kulturni zgodovini cel program. Vredno je torej, da ob stoletnici njegovega rojstva počastimo njegov spomin. Prvo svečanost v njega proslavo priredi prihodnjo nedeljo v Mariboru „Zgodovinsko društvo“ s sodelovanjem „Dramatičnega društva“, „Glasbenega društva“ ter pevskega zbora mariborske Citalnice. Po pravici, saj je bil Vraz od l. 1823—1830, dijak mariborske gimnazije.

Ime Stanka Vraza pač pozna in časti vsak zaveden Slovenec, a malo jih je, ki bi poznali in sploh čitali njegova dela. Zlasti mlajšemu zaraodu so Vrazova dela malo znana. Matični udje, ki so dobili letos v roke knjigo „Matice Hrvatske“ „Stanko Vraz“, ga bodo pač natančneje spoznali, a tudi izmed teh jih bo menda le malo čitalo pesnikova dela sama. Z ozirom na jezik ni sicer Vraz slovenski pesnik in pisatelj, ampak hrvaški, a nikakor ne zasluži nečastnega imena „uskok“, ki mu ga je na Prešernova usta dal tesnosrčni kranjski provincializem. Vraz je dejanski vpeljal Slovence v veliko slovansko kolo in posebej je štajerske Slovence spravil do veljave v krogu jugoslovanskih narodov. Vraz je potreboval širne njive, kamor bi sejal svoje seme. In kam bi se naj bil obrnil? Domače štajerske kulturne in slovstvene razmere so bile premalenkostne in pretesne, jezik premalo razvit, iztočno-stajersko narečje, ki mu je bilo najbolj znano, ga je bolj nagibalo na sosedno Hrvaško, kakor na „kranjsko špraho“. Z velikim navdušenjem je l. 1833. pozdravil „Cbelico“, takoj je stopil v dotiko z glavnimi činitelji pri tem listu. A ko je l. 1834. prišel osebno v Ljubljano, ni našel tistega, kar je pričakoval. Osebno so ga kot „Štajerca“ sprejeli nekam hladno in prezirljivo. Literarno ljubljansko ozračje tudi ni ugajalo njegovemu vzletnemu duhu, bilo je vse nekam polumrtno, tesnosrčno, malenkostno. Njegov jezik je bil Kranjcem prehrvaški. Vse drugačno osredje je našel v Zagrebu. Tam ga niso odbijali, ampak privlačili, tam niso prezirljivo zametovali njegovega štajerskega narečja, ampak so — vsaj v začetku preporeda, sprejemali spise v raznih narečjih. Na Hrvaškem je našel mladostno narodno probujenje na širni slovanski podla-

gi, ne pa tesnosrčnega provincializma. (Slovanska vzajemnost ni bila Vrazu samo lepo doneča fraza, ampak skušal jo je pretvoriti v dejanje. Postal je v tem oziru mojster Hrvatov samim. Hrvaška je, kakor znano, zemlja navdušenih govorov, visoko letečih osnov, velikega, hipnega navdušenja, a redkih dejanj. Tudi Hirci so kar pretakali solze slovanskega bratoljubja, a malo jih je bilo, ki bi se bili učili slovanskih jezikov, ki bi poznali zgodovino in slovstvo slovanskih narodov in ki bi si resno prizadevali povzdigniti domače slovstvo na višino drugih, večjih slovanskih narodov. Vraz je znal vse slovanske jezike, poznaval je češko, poljsko, rusko književnost kakor malokdo, on je začel z resno kritiko reševati zito, ki ga je nagromadilo mladostno navdušenje preporedne dobe. A s svojo resnobo je našel na odpor. Kolovodje, zlasti Gaj, so se zbal, da jim hoče „zlesti čez glavo“, zakaj takrat se je smelo le vse hvalliti in občudovati, ne pa kritikovati in trezno tehtati.

Vraz je mislil za desetletja naprej, zato ga mnogi niso umevali in še celo dandanes ne vpoštevamo dovolj njegovih idej.

Po jeziku je Vraz postal hrvaški pesnik, a se je boril z jezikom do smrti, zlasti odkar je štokavščina postala književni jezik hrvaški. Borba z jezikom in izrazom ga je zelo motila v njegovi pesnitvi, njegove misli in čustva si morajo utirati pot skozi ozke razpokline in ostro kamenje nedostatnega poznavanja jezika. Vkljub temu so njegove pesmi pravi biseri v jugoslovanski književnosti. Kar je za nas Slovence važno, je to, da je Vraz ostal Slovenec po misli in po vsebini svojih pesmi. Naš spodnještajerski slovenski živelj, njega tradicije in običaje, njegovo lepo domačijo je umel pesnik spraviti na široko pozornico jugoslovanskega pesništva. To je značilna poteza Vrazova. Nekako programatično izražajo to kratke vrstice v Djulabijah:

Ajdmo, pjesmo moja,
gor u Jeruzalim,
Da kip zavičaja,
pred tobom razgalim!

Pa od tud u rode
i vjekove pričaj,
koli drag i krasan
naš je taj zavičaj. (Djulabije III, 53).

In zopet:

Oj krasan si krasan,
ti moj zavičaju,
Kakve u tebi, nigde
ruže ne cvetaju. (Djulabije III, 75).

Zdi se, da je Bog nalašč ustvaril tako lepo domovino Slovincu, da mu povrne izgubljeni raj. Koroško in Kranjsko opeva pesnik v III. delu Djulabij. Domače reminiscence podajajo snov tudi drugim Vrazovim pesmtvorom.

Proučevanje Vrazovih poezij je neprecenljive vzgojne važnosti, ker iz njih sije žarno domoljubje, iz njih se človek uči ceniti svoj priprosti dom, svojo lepo zemljo in ljudstvo, njega običaje in zgodovino.

Vraz je najidealnejši zastopnik hrvaško-slovenske vzajemnosti. Književna edinost med Slovenci in Hrvati se v danih zgodovinskih razmerah ni dosegla. Nasprotovali so ji deloma lastni rojaki, deloma so jo onemogočile višje, nam sovražne sile. Na zunaj se je s tem seveda zmanjšala naša kulturna moč, a na znotraj, intenzivno smo zlasti mi Slovenci zelo napredovali. Naš jezik je pokazal moč, o kateri prijatelji in neprijatelji ilirizma niti slutiti niso mogli, kulturni nivo našega ljudstva se je brezdvomno višje povzdignil, kakor če bi se bili Slovenci oprijeli štokavske hrvaščine kot književnega jezika. A če tudi smo glede jezika šli vsak svojo pot, Stanko Vraz nam ostane kažipot tudi za bodočnost. Prišel bo odločilen trenutek na slovanskem jugu, odločilen za državo in narode, in takrat bo rešilna zvezda le tista ideja, ki je vtelesena v — Stanku Vrazu.

Priti mora Jurijev dan, dan vstajenja in rešitve, ki ga je Vraz zrl v preroškem duhu v bodočnosti in opominjal rojake:

„Nu pazite dobro,
braćo, na taj danak,
da vas ne zateče
kano smrtni sanak“. (Djulabije III, 130).

Pred dnevom je noč, pred spomladjo zima in burja, takšna je tudi usoda Jugoslovancev: streljice mečejo na nas, a streljice se bodo odbile in zadele njih, lance nam kujejo na vrat, a vsak lanec se bo spremenil v ključ do hrama slobode; kdor hoče slabjšega brata tlačiti, pada pod sodbo božjo. (Trinogom našim kliče pesnik: Izbijajte si iz glave gospodovanja lačne volkove, ker so:

„Svi narodi braća,
svi su božja čeda,
na njih jedno nebo,
i jedan Bog gleda.“

Kakor eno solnce nad vsemi izhaja, tako eno pravo vladaj nad narodi,

PODLISTEK.

Proč z mehkobo!

(Dalje.)

To je krivoversk nauk; v srednjem veku je bilo vse polno takih krivih prerokov, ki so učili, da je Kristusova kri izbrisala vse grehe, kar se jih je zgodilo in se jih še bo do konca vekov. (To pa ni res: isti dan, ko je Jezus Kristus na križu izdihnil, je visel v temnem gozdu na veji Judež Iskarijot! Tudi na dan največje ljubezni božje ni počivala njegova pravična sodba in tisti, ki tako radi navajajo 13. poglavje pisma sv. Pavla do Korinčanov, naj se utopi jo še v ostala pisma apostolova, pa bodo spoznali, kako ni narodom oznanjal samo sladkega evangelija, ampak tudi sodbo božjo, pred katero se tresejo ljudstva.

Nič ne pomaga, to se ne da izbrisati: ravno pod Kalvarijo, pravi pomenljivo neko staro pobožno izporočilo, ki so ga tolmačili tudi cerkveni očetje, se odpira globoko na dnu peklo, ki ni za prazen nič ustvarjeno.

Nič ne pomaga, pravimo, zakaj sveti zamaknjeneec na otoku Patmosu je videl v duhu knjigo božje resnice, ki mu jo je dal angel požreti. In glej — knjiga je bila grenka in tudi naša vera je v mnogem oziru grenka, in Bog bo nad zlobo in nad sovražniki svojega Sinu zmagal končno tako, da jih bo kaznoval z večno kaznijo. Nič ne pomaga!, beseda božja se ne da zvijati, kakor bi kdo hotel.

Liberalizem je pomehkužil ljudske duše, liberalizem je učil prvi, da je Bog zadosti bogat, da lahko trošimo darove, ki nam jih je dal, kolikor hočemo, saj bo pokrtil vso krivdo. Katoličan pa ve to, da mora živeti strogo po božji postavi in da morajo živeti

tako tudi drugi. Drugačno je usmiljenje krščansko, drugačno usmiljenje, ki ga luče naši hudi nasprotniki.

Krščanska ljubezen nas uči, da moramo tudi sovražnika, se usmiliti, ga golega obleči, lačnega nasiti, popotnega sprejeti, bolnega obiskati, ga pravično soditi, ne ga obrekovati, ga v dvomih poučiti, z dobrimi deli pridobivati, zanj moliti in ne sebe povzdigovati kakor farizej v templu, ki je zaničeval carinarja.

Ista ljubezen pa nam ob enem veli, nauke sovražnikov pobijati, njihov vpliv izpokoovati, njihove nakane razkrinkovati in tudi njihovo izprijenost javno bičati, če se gre za obrambo vere in božje resnice, kateri smo v prvi vrsti ljubezen dolžni. Tako so svetniki delali in kdor drugače piše, svetnikov ne pozna. Ali niso svetniki potisnili krščanskim vitezom v roke meč zoper sovražnike vere? Ali niso svetniki oznanjali boja zoper krivoverce? Ali morebiti sveti Dominik, ki je tako goreče in neusmiljeno bičal albingenške zapeljivce ljudstva, ni bil svetnik?

O gnjusna mehkoba, ki se skrivaš pod frazo o božji ljubezni! To zvezo med dušno mehkuznostjo in božjim usmiljenjem si je izmislil liberalizem, ki je s tem hotel ljudstvo preslepiti, da ne bi več poštenosti in strogega izpolnjevanja njegovih zapovedi hodilo.

Naši narodni prvoborniki pa, na čelu jim naša duhovščina, ki je naše ljudstvo prebudila, ni poznala tega.

Le berite spise Antona Martina Slomška! Ta blagi in globokomiselni, svet mož je polagal v vsem svojem delovanju poglobitno važnost na to, da ohrani ljudstvo, zlasti pa mladino, odločno in nepopustljivo v načelih, grčavo, rezko, pravno pošteno in pa strogo. Nikjer ne najdeš v njegovih spisih in govorih tiste sladkosti, ki jo danes mnogoteri trošijo, zlasti po leposlovnih proizvodih. Odkrita je bila nje-

gova beseda, ne zavita v bogvekoliko ovojev, ne mešetarska, ljudstvu pa je rane celila, mehka, ne mehkuzna, pa resna. Ni odnehal nikoli, kar se tiče nazorov, ni krščanstva posladil, da bi ne razžalil ljudi bolj občutljivega in finega živčevja, kakor bi to nekateri danes radi.

Kako je blagi Anton Martin Slomšek bičal svobodomiselnost! Imenuje ga „nauk, ki plodi in izgojuje druhal polno gizdosti in baharije, druhal vedno modrovajočo, nezadovoljno, prepirljivo, ki se kakor peklenska pošast vlači po deželi.“ (Laibacher Kirchenzeitung, 1848.)

V razpravi: „Kaj je pred vsem storiti dušnim pastirjem v naših dneh?“ (Theol. Zeitschrift, 1849) pravi liberalcem „lažnjivci, opravičljivi, zvijačni postavodajalci, nemirneži, prepirljivci, zapekljivci, razuzdanci, trdosrčniki, oderuži, goljufi, sleparji, ki najboljše naredbe izpodbijajo in vsako blagonosno početje pokončujejo!“

Dalje: „Dokler se tej samopašni tropi krepka jez ne postavi, trudijo se zidarji, ki zidajo naše državno poslopje, zastonj. Majhne izvirke zadelujejo, silni povodnji pa puščajo širen tok. Naši politični zdravniki ozdravljajo male rane, poglavitnega zla se pa nič ne dotaknejo.“

Potem pa uči velik učitelj našega naroda, da se morajo katoličani zoper liberalizem združiti v bojno organizacijo. „Tudi to“, pravi, „je obžalovanja vredno zlo, da boljše misleči del naših ljudi tem ljudem nasproti roke križem drži! Gorje tistim dušnim pastirjem, ki so v tem nevarnem času zheganemu ljudstvu le samo slepi vodniki in mutasti čuvaji, bodisi iz nemarščine, bodisi iz krive bojazljivosti!“

To je pristni nauk. Po tej poti bomo tudi mi hodili, v tem duhu, v duhu Slomškovem bo v prvi vrsti naš Orel delal! Ljudstvo, njegov naraščaj, bomo ohranili žilav, klen, trd, grčav, tiste pa, ki trošijo mehkobnost, svetobolje, otožnost, osladnost, bo-

„Pa se mi slogajmo
ko ruže u viencu;
Brat budi Lah Niemcu
a Niemac Slovencu“.

A Bog se bo usmilil, prišla bo sloboda, nad nami bo vzšlo solnce brez zahoda.

S temi, v duhu romanticizma spočetimi idejami pesnik konča svoje ljubke „rdeče jabolke“ — Djulabije. Bilo je to okoli l. 1848. Vraz je dobro slutil, da ne velja verjeti prezgodnjemu toplemu pomladanskemu dnevu, ko neprevидna čebela izleti, pa potegne sever in jo umori. Na večer svojega življenja je pesnik videl, kako se vlega temni mrak na Hrvate in Slovence. (Dne 24. maja 1851. je tudi njega objela večna noč.

Svoj grob je pesnik sam najlepše opisal: Idi, pesem, tje kaj, kjer na nebu sije zvezda mila. Pod to zvezdo stoji — grob mladega pastira, a na grobu trohni ostavljena lira. Na grob deni venec od cvetja lipovega, na vsaki list napiši te-le besede:

„Tko se i jedan danak
čist borio za Slavu,
tomu ne će nikod
minut vienac glavu“.

V tem grobu ležijo kosti silnega orla, ki je s svojimi krili zakrilil vse slovanske pokrajine. In kadar bo solnce zagrelo na dno groba, tedaj vedimo, da je spomlad. (Djul. III., 132.)

Tako pa o stoletnici velikega oznanjevalca slovanske misli povzamimo njegove ideje, da nam enkrat nastopi spomlad. Če kdaj, dandanes potrebujemo životvornih Vrazovih idej, kakor žejen človek bistrega vrelca.

Sv. Jakob v Slov. gor.

Kakor smo že v zadnji številki poročali, so pri občinskih volitvah pri Sv. Jakobu v Slov. gor., ki je gotovo ena najbolj ogroženih naših obmejnih točk, sijajno zmagali Slovenci. Ta zmaga je za naše obmejne boje velepomembna in velevažna, ter gotovo zasluži, da jo na tem mestu označimo.

Sv. Jakob je največja občina na naši severni meji. Že desetletja so v njej gospodovali posilincei oholo in nasilno, kakor pač drugače naši prijazni sosede Nemci in z njimi združeni štajerčijanci ne znajo. Bilo je, kakor v mnogih občinah drugod. Eden ali dva zagrizena posilincemška širokoustneža sta zapovedovala, miroljuben naš kmet je pa potrpežljivo in udano trpel.

A konečno je bilo vendar preveč. Hladna kri našega dobrega ljudstva je zavrela. Narodna zavest, ljubezen do rodne grude in udanost do od dedov podedovanih verskih svetinj, ki že od nekdaj prevevajo naše obmejne brate, so bruhnile na dan in so se ho-

mo neusmiljeno preganjali, zakaj oni točijo strup mladim srcem! Mi ne rabimo in ne maramo fantov in deklet, ki bi se pasli v svojem sreču nad lastno čustvenostjo, se topili v vesoljnem usmiljenju, za resnico pa se ne postavili, svoje srčne občutke vsakemu in ob vsaki priložnosti okoli ponujali, vse človeštvo objemali in drugih duše z napačno sladkobo „reševali“, svojo pa zanemarjali, še napajali s kvarno otožnostjo, sanjali o samih zvezdah in plavali nad oblaki, po zemlji pa ne znali hoditi. To ni za nas, taki dušni mehkuzneži in slabiči so nam le napoti.

Pa tudi vsak tak pojav v naši domovini sovražimo, naj pride odkoderkoli, vsako mehkobno prilizovanje nasprotnikom, naj ga zagreši celo tak, ki ga nasprotniki že zaradi poslanstva, ki ga ima neposredno od Boga, sovražijo! Komaj dva meseca sta, ko je „Slovenski Narod“ na uvodnem mestu pisal, da se liberalci ne bore toliko zoper Kristusa in njegovo vero, kakor zoper duhovščino, ki krivo uči, da je ona posredovalka med Bogom in ljudstvom, česar liberalci ne verujejo in kar z vso odločnostjo pobijajo. In vendar! ... Odkod taki prežalostni pojavi? Iz tiste mehkobnosti, ki smo jo tu ožigosali, in o kateri je dejal Jezus Kristus, da je zmotna, ker Bogu in pa njegovim številnim nasprotnikom obenem ni mogoče služiti.

Mi hočemo drugačne značaje. Ravne na duši in ravne na telesu, odkrite, nezlomljive, stroge nasproti sebi, pravične nasproti drugim, usmiljene z reveži, bolniki, otroci in s svojimi sovražniki v telesni in dušni potrebi, pa neusmiljene nasproti zmoti. V tem oziru ima Orel veliko nalogo. Mehkušnost na duši se ozdravi, če se uči telo vztrajnosti, čistosti, moškosti, dušo pa samopremagovanja, voljo zatajevanja. Orli, v vsakem odseku preganjajte vsako gizdalinstvo, vsako željo po udobnosti, vsako čmerikavost, občutljivost, razkošnost in sentimentalnost! Tukaj se tudi naši telovadski načelniki in vaditelji lahko pokažejo in izkažejo kot modri vzgojitelji in lahko store neizmerno veliko delo narodne okrepitve!

Naprej junaki! Šli smo dosedaj vedno skupaj, vedno smo se razumeli, najbolj pa morebiti zdaj, ko vas pozivljamo na boj zoper mehkobo, lenobo in sladkobo! Bodite junaki makabejci, to je: kladva, ki bi jejo nasprotnike božje misli, kladva, ki kujejo rudo našega ljudstva v čisto zlato, kladva, ki sama sebe utrja, ko tolčejo po nakovalu, ki so vedno bolj čista in svetla!

Pozdravljeni Orli, ki hočete čuvati naše ljudstvo, kakoršno je bilo in mora ostati in bo ostalo, ker tako hočemo!

Konec.

tele vdejstvovati. In vdejstvovale so se pri volitvah, ki so se vršile minuli petek in soboto dne 27. in 28. maja.

Naši posilincemški nasprotniki so čutili odpor, ki ga je vzbudila njihovo ravnanje pri naših ljudeh in so slutili, da pride tudi zanje dan plačila in jih zadene maščevalna roka pravice. Zato so šli z vsemi sredstvi na delo za obrambo svoje gnile moči. Od vseh vetrov so prihiteli agitatorji v prijazni Sv. Jakob. Še znani Reininger, ki je doživel letos že v Št. Ilju, Polički vasi in Jarenin same poraze, je prihitel nemštvu na pomoč. Delalo se je z nasilstvom in grožnjami, teklo je vino in tudi z mesom se ni varčevalo, a bilo je vse zaman. Zavedni slovenski Šentjakobčani so se hoteli otestiti more, ki jih je tlačila skozi desetletja. Pokazati so hoteli svetu, da so nemške sanje o ponosnem mostu od Belta do Adrije ničeve in iluzorične in stopili so na plan.

Nemštvo je doživelo poraz, kakor si (hujšega misliti ne moremo. Dosedaj je bil občinski odbor popolnoma v posilincemskih rokah, a pri teh volitvah so vrli in zavedni Šentjakobčani temeljito pomerkli. V vseh treh razredih so Slovenci sijajno zmagali in ne eden štajerčijanec ni prišel v odbor.

Izvoljeni so in gotovo zaslužijo, da navedemo imena teh mož-značajev, ki so se v dolgoletnem boju izklesali in stoje sedaj neomajno kot skala:

V III. razredu: Ketiš Jože s 103, Žmave Fr. s 102, Vohl Jožef s 103, Vudler Konrad s 101, Lika-vec Leopold s 97, Schneider Miha s 100 glasovi. — Nasprotniki, ki so bili sigurni zmage, so dobili 54—61 glasov.

V II. razredu: Bolnar Gabrijel s 44, Lorber Karl s 44, Menhart Ferdinand s 45, Bračko Alojzij s 45, Senčič Benedikt s 45, Jarc Jožef s 42 glasovi. — Žalostni nasprotniki 14—15 glasov.

V I. razredu: Peklar Matija s 19, Peklar Dominik s 19, Lorber Franc s 19, Plateis Franc s 19, Lorber Alojzij s 19, Jager Alojzij s 18 glasovi. — Širokoustni štajerčijanci so se korajžno poskrili.

Propadli so vsi prejšnji mogočnjaki s svojim županom Šantelnom na čelu.

Vtis te krasne zmage je bil lahko umevno velik. Naše ljudstvo se je zadovoljno oddahnilo. Pest, ki ga je tlačila že nekoliko časa k tlom, je odpahnjena. Slovenec je zopet na lastni grudi svoboden gospodar in upa, da se poraženi privandranec ne bo nikoli več opomogel in bo ostal vedno, kar bi moral biti, ponižen gostač na lepi naši zemlji.

S ponosnimi in samozavestnimi našimi obmejnimi brati, ki so vsi sprejeli to vest z navdušenjem in radostjo na znanje, se veselimo tudi mi.

Veseli nas disciplina, ki so jo pokazali naši Šentjakobčani pri volitvah. Ne glede na osebnosti, brez ozira na desno in levo, so šli na volišče odločno in možato glasovat za slovensko listo. Sveta stvar jim je bila nad vse in niso jih motile razne malenkosti. Ta vzorna enotnost pač zasluži, da si jo vzamejo naše občine za vzgled. Šentjakobčani, neustrašeno naprej!

Veseli nas nadalje ta zmaga, ker je z njo manifestiral slovenski živelj na severni meji svojo trdno narodno zavest in svojo neomajno ljubezen do svojega rodu in njegovih svetinj. Vsi Št. Markin: stotisočaki ne izruvajo te globoko vkoreninjene zvestobe iz sre našega poštenega ljudstva. Protinaravna in nemoralna naseljeniška nemška politika si ne bo priborila taj med našim zdravim, za vse dobro in plemenito vnetim obmejnim ljudstvom. Dokler bo ljudstvo tako kakor sedaj, se nam ni treba bati za naš obstoj. Samo, ako bi se posrečilo našemu krvnemu sovragu, da bi ljudstvo izkvaril in izpridil, potem bi bila silna nevarnost. Da pa take podle nakane preprečimo, za to moramo skrbeti in delovati, to bodi naš prvi cilj.

Veseli nas ta obmejna zmaga tudi, ker je doprinesla jasen dokaz, da so liberalne klevete, da smo mi breznarodni, da prodajamo zemljo tujcu itd. debele laži. Pri vseh dosedanjih važnejših volitvah, v Št. Ilju, v Polički vasi in v Jarenini so bile angažirane skoro izključno samo odločno naše moči. Z dejstvi smo dokazali v teh občinah, kako znajo naši pristaši požrtvovalno in vspešno braniti mejo. Dokumentirali smo pred vsem svetom, da umejemo mi obrambno delo precej drugače, kakor razni liberalno-radikalni elementi, ki so veliki samo v frazah in neustrašeni samo doma za pečjo.

Predno zaključimo, se čutimo dolžne, da izrečemo vrlim in značajnim Šentjakobčanom za njihovo pogumno branitev lepe naše domovine, kakor tudi za pristržno veselje, ki so ga vzbudili s svojim nastopom v nas in pri vseh pošteno mislečih širom domovine, toplo zahvalo. Slava vam, narodni prvobojevniki in neupogljivi ter neutrudljivi predstražniki!

Važna desetletnica.

V ponedeljek dne 30. maja se je vršil v Ljubljani občni zbor naše zadrugne centrale: Zadrugne zveze. Že vsakoletni občni zbor je velepomemben za naše zadrugno gibanje, toliko bolj pa še letošnji, ki je deseti v kroniki naše zadrugne centrale.

Ta doba 10 let ni dolga, a je vendar zadostovala, da je zadrugna misel popolnoma zmagala na našem jugu. Pri ustanovitvi „Gospodarske zveze“, ki je bila prvotna centrala našega zadrugništva, je bilo 32 zadrug, danes jih šteje Zadrugna zveza 543. Ta hiter napredek jasno izpričuje, da je zadrugna misel, ki že vlada sedaj preko vsega slovanskega ju-

ga, zdrava, in da je bila nujna potreba in skrajni čas, da se je pričelo s snovanjem zadrugnih organizacij. Naši zadrugni borilci, ki so bili v ponedeljek zbrani v Ljubljani, imajo lahko častno zavest, da so ustvarili slovenskemu ljudstvu nekaj velikega, koristnega in plodonosnega, obenem pa lahko tudi ponosno in pomiljevalno zrejo na razne liberalne klevetnike, ki so z najpodležimi sredstvi iz egoističnih nagibov vodili proti našemu zadrugništvu nečedno kampanijo. Vsi javni in tajni nasprotniki zadrugništva so totalno poraženi. Vse jugoslovansko ljudstvo je prepojeno s zadrugnim duhom.

Jubilejni občni zbor.

Glavno skupščino je otvoril predsednik Zadrugne zveze dr. Krek. Pozdravil je najprvo razne goste, med katerimi je bil tudi predsednik češke Zadrugne zveze poslanec Rychter in predsednik Ustredne Jednote poslanec Dworak. Potem je izvajal: „Današnja skupščina je deseta. Obhajamo desetletnico. Dobro bi bilo, da se ozremo nazaj na težave, ki smo jih imeli ob ustanovitvi v zadrugništvu, ampak tudi tu se hočemo držati prislovice, da je star, ki govori o prošlosti. V zavesti, da je zadrugna misel mlada, gledam veselo v prihodnost.“ H koncu naznanja, da bo v kratkem stopila v življenje Občinska posojilnica in tudi Zadrugna banka bo kmalu potrjena.

Poročila.

Iz poročila načelstva sledi, da je bilo organizatorično delo v minulemu letu zelo živahno. K zvezi je pristopilo na novo 48 zadrug. Ravno tako se je z raznimi tečaji skrbelo za zadrugno izobrazbo. Tudi revizijska poročila so ugodna in leto za letom vselejša. Revizijski posel opravlja sedem nameščenih revizorjev.

Iz poročila o denarnem poslovanju zveze povzamemo: Denarni promet se je zdatno povišal. Promet je znašal lani 84.956.334 K 20 vin. Čisti dobiček za leto 1909 znaša 6839 K 74 vin. Lastno zvezino premoženje je znašalo koncem leta 1909 322.669 K 74 v, in se je leta 1909 zvišalo za 31.032 K 16 v.

Poročilo štajerskega oddelka.

Iz poročila nadrevizorja Vlad. Pušenjaka povzamemo: Štajerski oddelk je revidiral 41 zadrug. Štajerski pododbor je priredil 90 predavanj. Zadrugnih okrožij, ki imajo po 8 do 10 zadrug, je 10. Ko se je osnoval štajerski pododbor, je bilo 25 članic Zadrugne zveze na Štajerskem, sedaj jih je pa približno 100. Posebno pozornost je posvečala strojnim zadrugam.

Novo načelstvo Zadrugne zveze.

Načelstvo Zadrugne zveze se je sledeče sestavilo: predsednik dr. J. Ev. Krek, državni in deželni poslanec, Ljubljana; I. podpredsednik Mat. Kump, c. in kr. stotnik v p., Ljubljana; II. podpredsednik Josip Šiška, kanonik, Ljubljana; načelstveni ravnatelj Ivan Traven, kaplan, Ljubljana; prisedniki A. Belec, župan v Št. Vidu nad Ljubljano; dr. Josip Hohnjec, profesor v Mariboru; dr. Matko Laginja, državni in deželni poslanec, Pulj; Janko Jovan, stolni vikar, Ljubljana; dr. Ante Alfrevič, profesor, Split.

Politični pregled.

Državni zbor.

Dr. Korošec v predlog sprejet. — Zmaga opozicije.

V seji proračunskega odseka od 31. maja je predlagal dr. Korošec, predno se je prišlo na dnevni red, naj se po rešitvi točk poljedelskega ministrstva, ki je ravno v razpravi, povabi v odsek domobranskega ministra, da poda pojasnila glede odpošiljanja avstrijskih vojakov na Ogrsko radi volitev.

Predlogu so se pridružili socialni demokrati in Vsenemci ter je bil sprejet proti glasovom vladnih strank.

Ta zmaga opozicije je precej hud tobak za našo vlado, ki pošilja na Ogrsko naše vojake, da bodo primorani pomagati raznim nasilnim Khuenovcem in Justhovcem proti ogrskim narodnostim do zmage. To vendar ne gre, da bi v senci avstrijskih bajonetov triumfal šovinistični in korumpirani sedanji sistem na Ogrskem.

To so uvidele tudi vladne stranke in krščanski socialce Steiner je v brambnem odseku postavil sličen predlog. Pri svojem utemeljevanju je povdarjal Steiner, da so avstrijske čete razvrščene v krajih, kjer prebivajo Slovaki, Romuni in Nemci in bodo izvrševale kortske službo za ogrsko vlado, ki po vsem svojem nastopu in vdejstvovanju ne pomenja za Ogrsko nobenega koraka k boljšemu.

Konference.

„Slov. korespondenca“ piše, da bo druga polovica tega tedna prav interesantna in važna. Češki, nemški poslanci, Slovanska Unija, krščanski socialci in Italijani bodo imeli važna posvetovanja. Rešilo se bo vprašanje laške fakultete.

V češkem poslanskem klubu bo stavljen predlog, povabiti na posvetovanja o jezikovnem vprašanju in o Bukvajevem zakonskem načrtu tudi češke socialne demokrate. Bukvajev okvirni zakon, ki obsega pet paragrafov, bo predložen parlamentarni ko-

misiji Slovanske Jednote, in če ga ta odobri, bo vložen v poslanski zbornici.

Prvi razgovor nemških in čeških poslancev z vlado glede jezikovnega vprašanja na Češkem bo v torek dne 7. junija.

Bivši minister Josipovič umrl.

Iz Dunaja poročajo: Bivši minister za Hrvaško Josipovič je dne 30. maja popoldne tukaj umrl za srčno kapjo. Zgrudil se je na tla na Kärntnerringu. Rešilna postaja ga je našla že mrtvega.

Cesar v Bosni.

V nedeljo ob 6. uri 40 min. zvečer je odpeljal dvorni vlak cesarja iz Budimpešte v Bosno. V cesarjevem spremstvu so ministri Aehrenthal, Burian in Schönaich ter oba ministrska predsednika.

V ponedeljek zjutraj ob 5. uri je došel dvorni vlak v Bosenski Brod. Cesar je izstopil ter sprejel pozdrave deželnega šefa Varešanina in drugih. Župan Mehmed Hafis Hodžić je cesarja nagovoril v pozdravnem nagovoru. Ob ¼6. uri je vlak zapustil Bosenski Brod.

Drugi sprejem je bil v Doboju po 8. uri zjutraj. Na kolodvoru je bilo zbrano vojaštvo, duhovščina, uradništvo, občinski zastop, društva itd. in šolski otroci. Cesar je tudi tu zapustil dvorni vlak in sprejemal pozdrave. Po preteku 20 minut se je vlak odpeljal proti Sarajevu.

Sarajevo je bogato okrašeno. Povsod vihrajo zastave, večinoma hrvaške, srbske in deželne, le tupatam kaka črnorumenena, in na poslopju deželne vlade ogrska. Dvorni vlak je došel v Sarajevo ob 3. uri popoldne.

Pri sprejemu so bili navzoči seveda reprezentanti vojaštva in posvetnih ter duhovskih oblasti. Cesarja je pozdravil župan Kulovic, odgovoril pa je v hrvaškem jeziku civilni adlatu Benko; dejal je, da cesarja zelo veseli, da more preživeti par dni v Bosni.

Zvečer je bila sijajna razsvetljava mesta Sarajeva.

Včeraj dne 31. t. m. je bil pri cesarju velik sprejem. Prišli so k avdijenci zastopniki vseh vojaških, kot prvi nadškof dr. Stadler, vseh slojev in stanov, ter raznih korporacij.

Cesar je z nenavadno živahnostjo in vstrajnostjo opravil svojo ne lahko nalogo. Za 80letnega starčka je gotovo triurno sprejemanje raznih osebnosti težavno.

Po ulicah je cesarja burno aklamirala zbrana množica. Neljubo se pa opaza, da ulice niso nič posebno obljudene in ni zlasti skoro nič kmečkega ljudstva. Mnogo so k temu pripomogle prenapete in preostre varnostne odredbe.

Volitve na Ogrskem.

Danes dne 1. junija so se pričele na Ogrskem volitve. Vrše se v znamenju najbrezobzirnejšega boja in pod egido brezprimernega terorizma. Vlada dela z vsemi sredstvi in celo avstrijsko vojaštvo ji mora pomagati.

Kak bo izid, je negotovo. Vsaka stranka drugače računa. Gotovo je le, da Khuen-Tiszova stranka ne bo rešila ubogega ogrskega ljudstva iz sramotnega sedanjega položaja in ne bo odpravila korumpiranosti in demoralizacije.

Raznoterosti.

Umrl je dne 30. maja 1910 v Št. Pavlu pri Preboldu tamošnji gospod kn. šk. duhovni svetnik in župnik Mihael Plešnik v 71. letu svoje starosti. Rojen na Vranskem dne 20. septembra 1839, v mašnika posvečen dne 29. junija 1865 v Mariboru, je služboval kot kaplan v Gotovljah, pri Sv. Petru v Medv. selu (tudi kot provizor) in v Žaleu, in od 1. maja 1881 kot župnik pri Sv. Pavlu pri Preboldu. Pogreb boče v četrtek ob 10. uri dopoldne. R. i. p.!

Smrtna kosa. V Šmarju pri Jelšah je umrl včeraj dne 31. maja v 37. letu svoje starosti trgovec Anton Štupica. Ranjki je bil skozi in skozi naroden mož, pri svoji trgovini delaven in podjeten ter povsod priljubljen. Zapušča žalujočo soprogo in troje otrok. Bodi mu zemljica lahka! Preostlim naše sožalje!

Osebnost. Zdravnik dr. Edvard Šerko se je naselil kot praktični in zobozdravnik na Vranskem v Savinski dolini.

Poroka. Minuli ponedeljek dne 30. maja se je poročil v Ljubljani c. kr. profesor in deželni odbor-nik gospod Evgen Jarc z gđc. Minko Omahen, hčerko veletrgovca Omahna iz Staréga trga pri Višnji gori. Obilo sreče!

Na naslov c. kr. deželne finančne direkcije v Gradcu. Pred nekaj meseci je bilo slišati, da c. kr. deželno finančno ravnanstvo povprašuje vse v nje področje spadajoče c. kr. urade nižje Mure, kakšnega jezika so napisali zunaj in znotraj urada, na pečatih za vosek in za barvo. Odgovarjalo se je baje, da so vsi ti napisi v področju mariborskega t. kr. finančnega okrajnega ravnanstva z neznatnimi izjemami enojezični-nemški. To je bivšemu deželnemu finančnemu ravnatelju in podpredsedniku Mensiju gotovo jako dopadlo, kajti ni ganil prsta, da bi odstranil to, za nas Slovence, ki tvorimo v Spodnjem Štajerju 90% prebivalstva, neiznosno in razžalljivo stanje. Mensijevo dedščino je nastopil pred kratkim mi-

nistrski svetnik dr. Engelbert Pilz pl. Wernhof. Radovedni smo, kakšne nazore ima ta kavalir o enakopravnosti različnih narodov. Mi bomo čakali mirno še nekaj časa, kaj se bode zgodilo s poprej omenjenim statističnim materijalom glede uradnih in pečatnih napisov, ki so baje pri c. kr. finančni straži izključno nemški. Ako pa tudi novi c. kr. deželni finančni ravnatelj ne bode gledal, da se napravi v tem oziru v kratkem red, tedaj izročimo celo zadevo našim gospodom poslancem s prošnjo, da vprašajo v parlamentu finančnega ministra, se-li strinja z nazori štajerskih finančnih ravnateljev o pravicah in enakopravnosti spodnjestajerskih Slovencev.

Hallejev komet se je videl dne 26. maja od 9. do 10. ure po čeli Savinski dolini prav natančno. Dne 28. maja pa je bila njegova svetloba prav medla, tako da se je rep že komaj videl.

Grozen zločin se je izvršil v Petrovčah v noči od 28. do 29. maja 1910. Slovensko krščansko-socialno izobraževalno društvo „Gospodar“ v Petrovčah je pripravljalo za 29. maja slavnost s petjem, govorom, deklamacijo in gledališko igro. Na predvečer je bil že pripravljen in lepo okrašen gledališki oder v novo kupljenem društvenem domu. A kaj se zgodi po noči? Liberalni tolovaji ulomijo v društveni dom skozi majhne okence na strehi, pridejo v dvorano, ter raztrgajo in razrežejo zastor in kulise, tako da je društvo drugo jutro našlo le razvaline svojega okrašenega odra. Žandarmerija je bila telegrafično pozvana od dveh strani, da zasleduje tihotapske roparje. Kljub temu se je slavnost vršila. Pridne roke so zopet popravile, kar se je popraviti dalo. In največji učinek je imel slavnostni govornik, ko je lahko na raztrganem odru dokazal naprednost liberalne stranke. Po končanem sporedu so igralke iztrgale kripe, ki so jih v naglici našle na raztrganih delih odra, tako da je občinstvo videlo od liberalcev raztrgani oder v vsej nagoti. Nepopisna je bila ogorčenost občinstva nad tem tolovajstvom. Z največjim odobravanjem je sprejelo predlog nekega govornika, da se naj ta raztrgan oder brezplačno posojuje našim društvom. Na se tako daleč na okoli spozna raztrgano narodnost liberalne stranke. Ti liberalni naprejbedaki so namreč nedavno raztrgali tudi slovensko trobojnico na Vrbju, in tako s tem dokazali, da jim tudi ni sveta slovenska zastava: liberalci so omadeževali slovensko zastavo!

Danica. Slovensko katoliško akademsko društvo „Danica“ na Dunaju ima v petek dne 3. junija 1910 svoj III. občni zbor s sledečim dnevnim redom: 1. Čitanje zapisnika zadnjega občnega zbora. 2. Čitanje zapisnika bratskega društva „Zarje.“ 3. Poročilo odborovo. 4. Poročilo klubov. 5. Slučajnosti. Lokal: restavracija Leithner, Dunaj, I. Auerspergstr. 6. Začetek ob ¼8. uri zvečer.

Vrazova slavnost. Zgodovinsko društvo za Slovenski Štajer priredi s sodelovanjem slovenskih narodnih mariborskih društev v nedeljo dne 5. junija 1910 v veliki dvorani Narodnega doma veliko narodno slavnost v spomin stoletnice rojstva pesnika Št. Vraza. Spored: 1. Iv. pl. Zajc: Overtura iz „Vražarica Boissyska.“ 2. Senoa: Stanku Vrazu. Deklamacija. 3. J. Leban: Molitev. Moški zbor čitalnični s spremljanjem pozavn. 4. Dr. Ilešič: Slavnostni govor. 5. V. Klaič: Pod prozorom. Besede Stanka Vraza. Moški zbor čitalnični. 6. Fučik: Slava cesarju! Marche triumphale. 7. Slava Stanku Vrazu. Živa slika iz Vrazove dobe v treh delih. I. del. Na žerovinskih dobrih v ranem jutru leta 1810. II. del. V Zagrebu na Lj. Gajevem domu leta 1840—48. III. del. Na pesnikovem grobu leta 1910. Tableau. Jugoslovani časte spomin Stanka Vraza. V presledkih gledališke igre svira orkester: „Stanko-Vraz-koračnica“ in V. Parmov „Intermezzo.“ Začetek ob 8. uri zvečer. Vstopnina: Od 1. do 4. vrste 2 K, od 5. do 8. vrste K 1.50, od 9. do 12. vrste 1 K, sedež na galeriji 80 vin., stojišče na galeriji 40 vin., stojišče v dvorani 60 vin., za dižake in vojake 40 vin. Blagajna se odpre ob 7. uri zvečer (Ljudska knjižnica). Predprodaja vstopnic pri gospodu Fr. Burešu, urarju na Tegetthoffovi cesti števil. 33 in na dan predstave zvečer ob 7. ure naprej.

Liberalni tolovaji so lahko ponosni. Naš urednik gospod Žebot, ki so ga od liberalcev najeti zaslepljenci zahrbtno napadli, mora ležati in zdravnik mora hoditi na dom. Vsled rane je začela gospodu Žebotu noga otekati in tudi drugače je slab, ker je podel način, po katerem je bil napaden, močno vplival na njegovo živčevje. Iz tega žalostnega fakta se zrcali vsa pogubnost liberalizma. Brez smisla, za poštenost in pravičnost oropa človeka vsake dostojnosti, mu vdane brezprimerno pohlepnost po materijalnosti in ga popolnoma posurovi in zdivja. Mi ne čemo postati narod divjakov in tolovajev, zato moramo popolnoma stregiti ta strup izmed nas. Pobjo gospoda Žebota po podkupljenih liberalnih roparjih naj nam bo v spodbudo, da gremo še toliko intenzivneje na boj proti surovemu liberalizmu. Možje, povejte zaslepljenecem, da so liberalci najeli ljudi, ki so napadli mirnega gospoda Žebota! Proč s tolovaji! mora biti naše geslo.

Kakor da bi vedeli razni liberalni prvakarji, kako mislijo začeti gotovi ljudje iz njihove strani volilni boj, tako so se branili sprejeti kandidaturu, ki jo za večne čase označuje liberalno tolovajstvo od nedelje. V petek in soboto so švigali iz Celja na vse strani brzojav, ki so ponujali liberalno kandidaturu, a nobeden se ni oglašil. Še v nedeljo zjutraj niso vedeli kaj bo. Ta dan zjutraj je še prišel v Velenje

nekdo iz Celja in je za božjo voljo prosil našega pristasa tesarskega mojstra in gostilničarja gospoda Hudovernika, naj pomaga vleči liberalni voz iz mla-kuže. Gospod Hudovernik je dvomljivo čast seveda odločno odklonil. V nedeljo popoldne se je potem vdal liberalnim generalom Ivan Kac.

Zaupni shod J. S. Z. v Celju se ne vrši dne 12. t. m., ampak še-le dne 19. t. m., ker je dne 12. t. m. turnarska slavnost v Celju.

Štajersko.

Celje. Slovenska trgovina stroke, ki jo je imel poprej gospod Kostič, je v posojilniški hiši na vogalu Graške ceste in Ringa in sta lastnika gospoda Prica in Kramar. Slovenci bomo v isto zahajali in navedena dva trgovca priporočali, ter ju podpirali, ako bodeta svoje stranke dobro postregala in ako ju ne zvbijo naši mladiči-liberalci preveč na opolzla strankarska tla, kajti tega ne bomo trpeli od nobenega trgovca in obrtnika, ki reflektuje na slovenski in zlasti kmečki denar.

Celje. Okrajno glavarstvo v Celju opozarjamo na nevarno početje, ki ga je pričel celjski strelski klub na travniku pod starim gradom tik gostilne Skalna klet in ob zelo obljudeni cesti, ki pelje v vasi za Gradom Pečovnik itd. Tam ima celjska hajlarija neko kolibo, iz katere so svojčas streljali v tarčo. V poslednjem času pa so pustili ti po večini nezreli mladeniči, katerim sploh ni dajti orožja v roke, vse varnostne ozire v nemar. Postavili so namreč strelsko tarčo brez vsakega kritja na sredino travnika ter streljajo v isto kar iz ceste, oziroma od žive meje, ki meji cesto od travnika. Kroglice kar žvižgajo po zraku in je le čudež, da se do danes še ni zgodilo nobena nesreča. Prosimo torej okrajno glavarstvo in nič manj tudi okoliško občino, v katere področju je omenjeni svet, kakor zlasti tudi okoliško policijo in žandarmerijo, da napravi energično temu nevarnemu početju konec! Če se celjsko nemštvo hoče na tak način zabavati, jej je slobodno, pa naj gre v ta namen v tevoburške goščave, pa ne na najbolj obljudeno cesto slovenske okoliške občine. Saj vendar je občina še slovenska; mar pašuje tam tudi že pangerman Riha?

Št. Jurij ob Taboru. Dekliška zveza bralnega društva v Št. Juriju ob Taboru priredi v nedeljo dne 5. rožnika 1910, popoldan ob 3. uri, v prostirih gospoda F. Krašoveca lepo veselico. Na vspejdu so govori, deklamacije, petje, ter igrokaz v treh dejanjih: „Večna mladost in večna lepota.“ Vstopnina: Prvi sedeži 1 K, ostali 60 v, stojišča 20 v.

Iz Savinske doline. V Savinski dolini in drugih slovenskih krajih obišče množica potnikov naše slovenske trgovce in druge slovenske tvrdke. Žalibog se mora videti, da se vozijo tudi slovenski potniki z vozovi posilinemških tvrdk iz Celja, iz česar se da sklepati, da gotovo tudi v takih celjskih hotelih prenočujejo, da si imamo v Celju Slovenci izvrstnega hotel „Pri belem volu“, kateri je modern in ima zmiraj gotovo toliko vozov na razpolago, da zamore zahtevam potnikov vstreči. Zavedni slovenski trgovci! Poizvejte, kateri potniki, ki vas obiskujejo, ne poznajo gesla „Svoji k svojim“, in mesto, da bi od njih kaj kupili — pokažite jim vrata!

Gomilsko. Veliko vrtno veselico na Gomilskem priredi dne 19. junija tukajšnje bralno društvo. Upri-zorila se bo tudi na novem gledališkem odru narodna igra v petih dejanjih „Tihotapec.“ Sosedna društva se prosijo, da ta dan opuste svoje prireditve in v obilnem številu posetijo Gomilsko. Vabila se bodo pravočasno razposlala. Geslo bodi: dne 19. junija vsi v Gomilsko.

Otvoritev vrta v Narodnem domu v Mariboru. je v četrtek dne 2. junija 1910 pod režijo in pokroviteljstvom kluba „Narodni Pipec.“ Na vspejdu je koncert tamburašev, licitacija torte, šaljiva pošta, streljanje na dobitke in izlet pipeca na zrakoplovu Zepelin IX. na Hallejev komet. Začetek je ob 8. uri zvečer. Vstopnina za osebo 20 v, za rodbino (3 osebe) 50 v, „pipčarji“, ki se izkažejo s klubovim znakom, 10 v.

Javen shod S. K. Z. na Blanci dne 29. maja se je lepo obnesel. Govorila sta gospoda poslanca F. Pišek in dr. Benkovič. Predsedoval je gospod župan Robek. Ustanovil se je pododbor zadruge za vnovčevanje živine za sevniški okraj. Na shodu je bilo okrog 3—400 poslušalcev.

Brežice. Shod poslancev gospoda Pišeka in pa gospoda dr. Benkoviča, ki ga je politično društvo Savja priredila v Št. Lenartu za Artiče, Brežice in del Dobove, je bil velepučen. Gospod poslanec Pišek je največ govoril o novi zadrugi za vnovčenje živine, o njenem delokrogu in koristi za živinorejce. Z napeto pozornostjo so zborovalci sledili njegovim izvajanjem ter odobravalii ustanovitve te zadruge. Izvolil se je takoj tudi krajevni pododbor zadruge. Zelo zanimivo je bilo tudi poročilo gospoda poslanca dr. Benkoviča o razmerah v državnem in deželnem zboru. Dal je tudi važna pojasnila glede na vinsko krizo in na železnico Rogatec—Novomesto. Z navdušenjem so se zborovalci odzvali predlogu predsednika č. gospoda župnika Potovškega, ter izrekli zaupnico obema gospodoma poslancema in vsem njunim tovarišem poslancem. Zal samo, da je ravno iz brežke okolice bila udeležba razmeroma najslabša.

Ne pozabite na Št. Ilj!

Zaloga pohoštva

Franc Pietersšek,

Maribor, Koroška ul. 10

priloga čast. duhovščini in sl. občinstvu svojo veliko zalogo raznovrstnega pohištva, iz trdega in mehkega lesa. Oprave za kuhinje, jedilnice, spalnice. Divane, vložnike, atrace, stole, ogledala. Zelenus postelje za otroke.

Vse po najnižjih cenah.
Domače delo.

Uradne

zavitke

z natisom in brez natisa,
vsake velikosti in
kakovosti

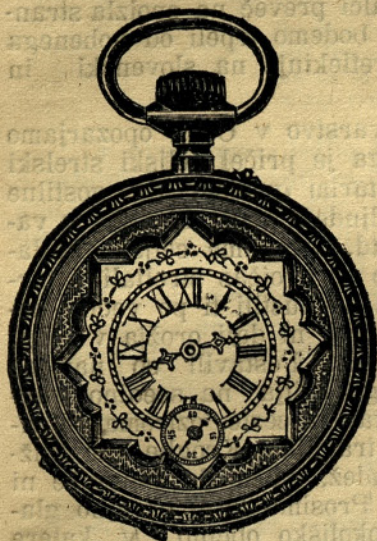
priporoča

Tiskarna sv. Cirila
v Mariboru.

XXXXXXXXXX

Štampilje

iz kavčuka se dobijo v tiskarni sv. Cirila v Mariboru.

Svoji k svojim!

Urar, očalar
in zlatar

Franjo Bureš

Maribor

Tegethofova cesta 33

peró kolodvorom, priporoča
svojo bogato zalogo zlat-
nine, srebrnine, ur i. t. d.
po najnižji ceni.

Gramofone s slovenskimi ploščami, čistim in
jasnim glasom iz najboljših tovarn.
10 Priznane najboljše igle za gramofone.

Popravila se točno in hitro izvršujejo.

Pišite

takoj po vzorce belega
platna, katere dobite za-
stoj in ni treba vrniti, da
se prepričate o nedo-
segljivo nizkih cenah. Na-
rodna veletrgovska hiša

R. Stermecki, Celje.

Sedlar in tapetar

Ivan Strelec,
Celje, Nova ulica 11,

se priporoča v izvrševanje vozov, konjskih oprav in vseh
v tapetarsko stroko spadajočih del.

Popravila izvršuje točno in ceno.

Brzjavlj.: „Kamnoseška in-
dustrijska zadruga Celje“.

Edino narodno kamno-

Prva južnoštajerska kamnoseška industrijska družba

Brzjavlj.: „Kamnoseška in-
dustrijska zadruga Celje“.

seško podjetje v CELJU.

Stavbena in umetna kamnoseška
... obrt s strojnim obratom. ...

Izvrševanje vseh stavbenih del:
kakor stopnic, fasad, podbojev,
pomolov, nastavkov itd. iz različ-
nih kamenov in cementa. ...

Specialna delavnica in podo-
barski atelje za umetna cerkvena
dela kakor: altarjev, obhajilnih
miz, prižnic, kropilnih in krstnih
... kamnov itd. ...

Brušenje, puliranje in struganje
... kamena s stroji. ...

Mnogoštevilna zaloga nagrobnih
spomenikov iz različnih marmornih
vrst granitov in sijenitov po razno-
vrstnih narisih in nizkih cenah.
Naprava zidanih ali betoniranih
... rodbinskih grobišč (rakev)...

Tlakovanje cerkva, dvoran in
hodnikov s šamotnim ali cementnim
... tlakom. ...
Izdelovanje pohištvenih plošč iz
različnih najbolj idočih marmornih
... vrst v vseh oblikah. ...
Popravljanje spomenikov, udela-
... vanje napisov v iste. ...

Vsemogočnega Gospoda volja je bila, da je danes ob 4. uri popoldne po dolgi,
mučni bolezni umrl v 37. letu svoje dobe, previden s svetotajstvi za umirajoče, pre-
dragi soprog, ljubljani oče in sin, pospod

Anton Štupica

trgovec in posestnik, občinski odbornik, načelnika požarne brambe namestnik itd. v Šmarji.

Pogreb predragega rajnika bode v četrtek, dne 2. junija 1910 ob 5. uri popoldne
iz hiše žalosti na domače pokopališče.

Sv. maša zadušnica se bode služila v župni cerkvi v petek, dne 3. junija ob
7. uri zjutraj.

Dragega rajnika priporočamo v blag spomin in molitev.

Šmarje pri Jelšah, dne 31. maja 1910.

Marija Štupica
mati.

Franciška Štupica roj. Korošec
soproga.

Tonček, Malika, Stanko
otroci.

Na debelo!

Priporoča se

Na drobno!

edina narodna trgovina

galanterijskega, norimberškega in modnega blaga, kakor
tudi igrač.

Prica & Kramar v Celju

na voglu Graške- in Krožne ceste.

Ljudska hranilnica in posojilnica v Celju,

registrovana zadruga z neomejeno zavezo,

v lastni hiši (Hotel pri belem volu) v CELJU, Graška cesta.

Poštno hranilnični račun št. 92.465. — Telefon št. 8.

Hranilne vloge se obrestujejo po 4 1/2 % brez
odbitka rentnega davka.

Domači hranilniki se dajejo na dom brez-
plačno.

Hranilne knjižice drugih zavodov se sprejemajo
kot vloge, ne da bi se obrestovanje prekinilo.

Posojila na zemljišča po 5 % do 5 1/2 % brez
in z amortizacijo.

Posojila na zastavo vrednostnih listin.

Osební kredit na menice in v tekočem računu
pod najugodnejšimi pogoji.

Konvertacija vknjiženih dolgov z najmanj-
šimi stroški.

Oskrbuje svojim članom izterjevanje njihovih terjatev.

Brezplačno reševanje vseh zadev.

4

Edina narodna trgovina čevljev

Ivan Strelec, Štefan Strašek, Celje

priporoča svojo veliko zalogo vsakovrstnih čevljev za
gospode, dame in otroke; posebno čevlje za ples, bele
in lakaste po najnižji ceni!

Edina prodaja ameriških čevljev.

NAŠIM GOSPODINJAM

priporočujemo priznane najboljše pridatek za kavo
„ZAGREBSKI pravi FRANCK“ s kavnim
mličnikom, kot izvrstni domači izdelki.

52